

Тема. Застосування подібності трикутників до розв'язування задач

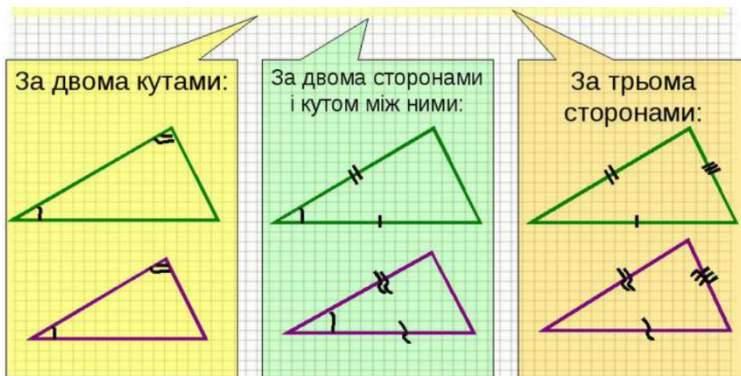
Мета. Вдосконалювати вміння розв'язувати задачі на подібність трикутників.

Повторюємо

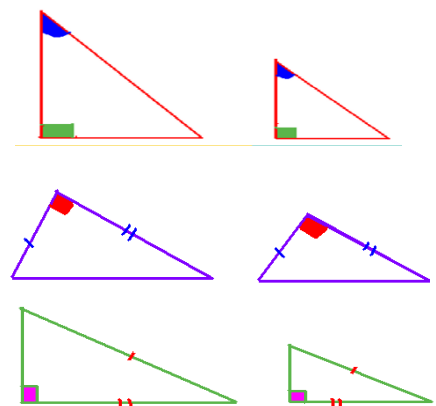
- Сформулюйте ознаки рівності трикутників.
- Сформулюйте ознаки рівності прямокутних трикутників.
- Які властивості бісектриси та медіан трикутника вам відомі?
- Сформулюйте теореми про пропорційні відрізки.

Довідник

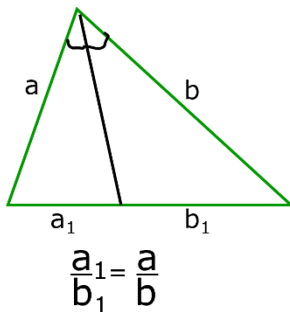
Ознаки подібності трикутників

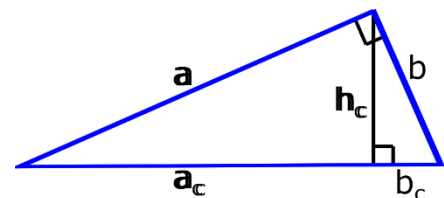
Ознаки подібності прямокутних трикутників

Властивість бісектриси трикутника

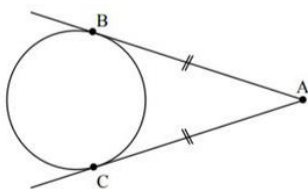

Метричні співвідношення в прямокутному трикутнику

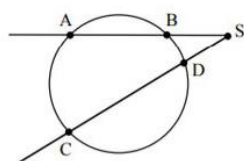

$$\begin{aligned} h_c^2 &= a_c \cdot b_c; \\ a^2 &= c \cdot a_c; \\ b^2 &= c \cdot b_c; \\ h_c &= \frac{a \cdot b}{c}; \end{aligned}$$

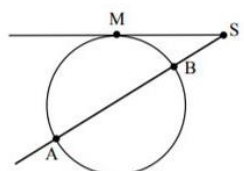
Властивості дотичних і січних

$$\begin{aligned} OB &= AC \\ AB \text{ і } AC &\text{ – дотичні} \end{aligned}$$

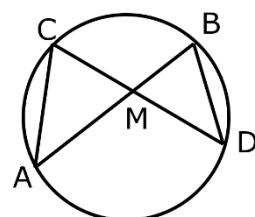

$$\begin{aligned} SA \cdot SB &= SC \cdot SD \\ SA \text{ і } SC &\text{ – січні} \end{aligned}$$

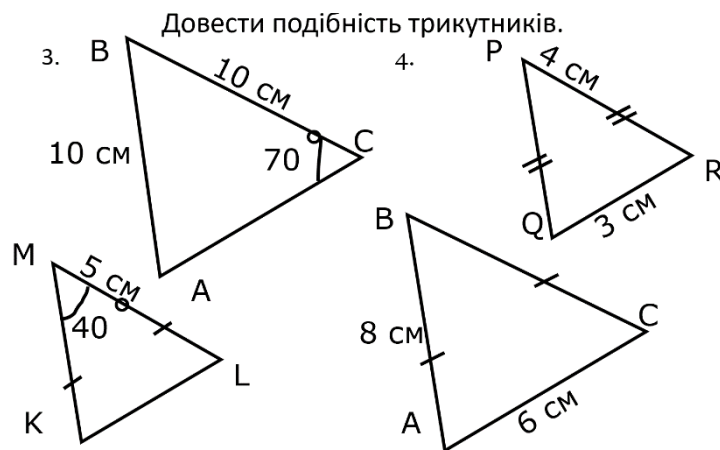
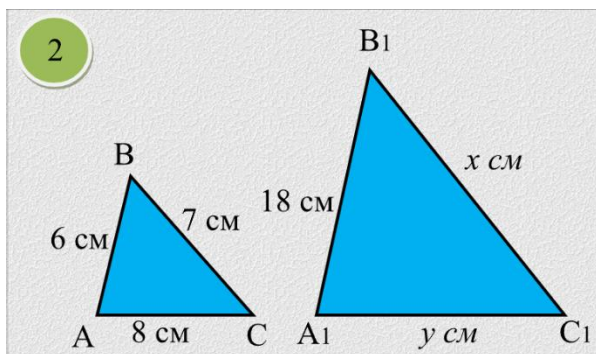
$$\begin{aligned} SA \cdot SB &= SM^2 \\ SM &\text{ – дотична; } M \text{ – точка дотику;} \\ SA &\text{ – січна} \end{aligned}$$

Метричні співвідношення у колі

$$AM \cdot BM = CM \cdot DM$$

Розв'яжіть усно

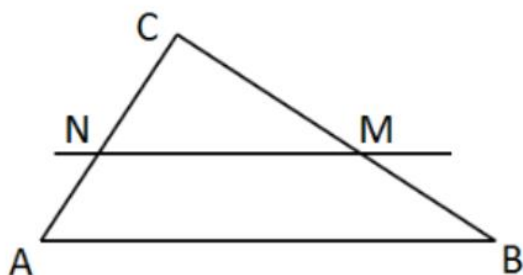

Розв'язування задач

Задача 1

У трикутнику ABC : $AB = 31$ см, $BC = 15$ см, $AC = 26$ см. Пряма a , паралельна стороні AB , перетинає сторони BC і AC у точках M і N відповідно. Обчисліть периметр трикутника MNC , якщо $MC = 5$ см.

Розв'язання

$\triangle ABC$, $AB = 31$ см, $BC = 15$ см, $AC = 26$ см. $MN \parallel AB$. $MC = 5$ см.

Пряма $MN \parallel AB$ відтинає від $\triangle ABC$ подібний. Отже, $\triangle ABC$ подібний $\triangle NCM$.

Відповідні сторони – пропорційні з коефіцієнтом подібності

$$k = \frac{BC}{CM} = \frac{15}{5} = 3.$$

Периметри подібних трикутників пропорційні з тим самим коефіцієнтом.

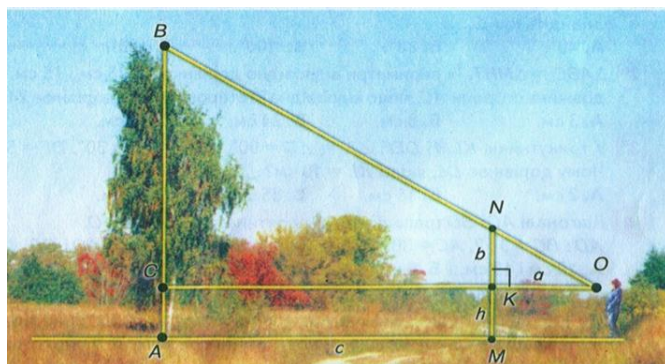
$$P_{ABC} = AB + BC + AC = 31 + 15 + 26 = 72 \text{ см.}$$

$$P_{NCM} = \frac{1}{3} P_{ABC} = \frac{1}{3} \cdot 72 = 24 \text{ см.}$$

Відповідь: 24 см.

Задача 2

Знайти висоту дерева, якщо відстань від спостерігача до жердини дорівнює 6 м, до дерева – 16 м, висота жердини 3 м, а зріст спостерігача 1,8 м.

Розв'язання

$\triangle ONK \sim \triangle OBC$, звідси $OK : OC = NK : BC$.

Маємо $BC = (OC \cdot NK) : OK = (AD \cdot NK) : DM$,

$BC = (16 \cdot 1,2) : 6 = 3,2$ (м); тоді $AB = BC + AC = BC + OD = 3,2 + 1,8 = 5$ (м).

Відповідь: 5м.

Виконайте вправу

<https://learningapps.org/1983270>

Поміркуйте

У $\triangle ABC$ і $\triangle DEF$ $A = D$. Якої умови не вистачає, щоб стверджувати, що $\triangle ABC \sim \triangle DEF$

Домашнє завдання

- Повторити ознаки рівності трикутників та метричні співвідношення.
- Розв'язати задачі №3, 4

3. Сторони одного з подібних трикутників мають довжину 3 см, 6 см і 7 см, а дві сторони другого трикутника мають довжини 15 см і 35 см. Обчисліть довжину третьої сторони другого трикутника

4. У трикутник ABC вписано ромб AKLM. Знайдіть периметр ромба, якщо $BK = 4$ см, $MC = 9$ см.

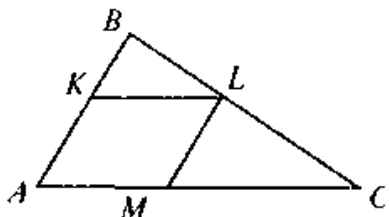

Фото виконаної роботи потрібно надіслати вчителю на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерела

- <https://bila.km.ua/>
- <https://zno.osvita.ua/mathematics/tag-trikutniki/>
- На урок
- <https://super.urok-ua.com/konspekt-uroku-ta-prezentatsiya-na-temu-podibnist-trikutnikov/>